

Revisionsrapport grundläggande granskning 2024

Överförmyndarnämnden

2025-02-28

Revisionskontoret 2025-02-28

DNR KS9- 2024-26

Innehåll

Inledning.....	4
Syftet.....	4
Metod.....	4
Har nämnden/styrelsen sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?.....	6
Granskning av internbudget och verksamhetsplan.....	6
Granskning löpande uppföljning och rapportering.....	7
Systematisk intern kontroll och riskhantering.....	9
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?.....	10
Måluppfyllelse för verksamhetsmål.....	10
Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?.....	11
Måluppfyllelse för ekonomi.....	11
Underlag för sammanfattande bedömning.....	13
Intern styrningen, uppföljningen och kontroll.....	13
Bedömning verksamhet.....	13
Bedömning ekonomi.....	14
Sammanfattande Bedömning.....	15
Rekommendationer.....	15
Bilaga Måluppfyllelse.....	16

Inledning

Av kommunallagen 12 kap och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Nämnderna och styrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Sakkunniga från revisionskontoret genomför den grundläggande granskningen av överförmyndarnämnden. Arbetet har utförts av Peter Alexandersson, Linnéa Milered och Martin Nyman på revisionskontoret i enlighet med av kommunrevisionens beslutade projektplan 2024-06-13.

Syftet

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge revisorerna ett underlag till uttalande i en årlig revisionsberättelse. Granskningen ska besvara om nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

1. Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamhet och ekonomi varit tillräcklig?
2. Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
3. Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Metod

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll. Granskningen omfattar

1. Styrning, kontroll och åtgärder
2. Måluppfyllelse för verksamheten

3. Måluppfyllelse för ekonomin

Granskningen bedrivs under hela året genom att ta del av dokument och flödet av information. Avstämning i granskningsarbetet har redovisats till revisorerna utifrån verksamhetens delrapportering per den 31 august.

Rapporten är sakgranskad av nämndens förvaltningen.

Har nämnden/styrelsen sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskning av internbudget och verksamhetsplan

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Är beslutad internbudget förenlig med reglementet och kommunens budget?	Ja	Verksamhetsbeskrivningen i internbudgeten stämmer överens med reglementet. Budgetbeloppet i internbudgeten är i överensstämmande med kommunens budgetbeslut.
Har nämnden tagit fram nämndmål och tydligt angivit det förväntade resultatet och vad som ska uppnås?	Ja	Nämnden följer upp nämndmålen genom indikatorer. Målvärden finns till alla indikatorerna. 3 nämndmål inom målområdena medborgare och verksamhet. Målområdet medarbetare återfinns i förvaltningen Verksamhetsstöd och service internbudget. 4 strategiska utvecklingsuppdrag. Nämnden har också beslutat om att ge överförmyndarenheten 4 nämnduppdrag.
Innehåller internbudgeten en redovisning av hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas?	Ja	Det finns en tabell med redovisning av hur budgeten tilldelas områdena nämndverksamhet, överförmyndarverksamhet, familjerätt och familjerådgivning och flyktingmottagande.
Beskriver verksamhetsplanen de aktiviteter och handlingsplaner som krävs för att uppfylla inriktningen i nämndens budget med tydligt fokus på mål och uppdrag?	Ja	Verksamhetsplanen innehåller nämndmålen och aktiviteter till dessa.

Granskning löpande uppföljning och rapportering

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden upprättat årsprognoser för verksamhetens mål- och uppdragsuppfyllelse?	Delvis	Nämnden har följt upp samtliga mål som nämnden beslutat om i internbudgeten. Prognosen för måluppfyllelsen i delårsrapporten per den 31 augusti visar att 1 mål uppnås och 2 uppnås delvis. En redovisning lämnas över de kommundelgemensamma uppdragen som nämnden tagit till sig i internbudgeten. Samtliga uppdrag är pågående. Ingen prognos lämnas i sammanställningen om dessa kommer att vara genomförda vid årets slut. Det framgår i delårsrapporten att måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån nämndindikatorer, resultat och effekt, samt förvaltnings verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Förvaltningen fick i juni ytterligare 1 uppdrag av nämnden utöver de 4 uppdrag som erhöles i internbudgeten. 2024-06-19 § 45
Vidtas tydliga korrigerande åtgärder vid bristande mål- och uppdragsuppfyllelse?	Ej aktuellt	Nämnden redovisar inte några större brister i måluppfyllelsen.
Är resultatet för mål- och uppdragsuppfyllelse 2024 i överensstämmelse med det prognostiserade utfallet i delårsrapporterna?	Nej	Enligt det prognostiserade utfallet i delårsrapporterna skulle nämnden uppnå 1 av 3 mål och delvis uppnå 2 av 3 mål. Resultatet i verksamhetsberättelsen visar att nämnden uppnår 2 av 3 mål samt att 1 mål delvis uppnås vilket är en positiv utveckling totalt sett.
Har nämnden upprättat årsprognoser för ekonomin?	Ja	Prognos 31 mars: +/- 0 Prognos 31 augusti: -+/- 0
Vidtar nämnden tydliga korrigerande åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Ej aktuellt	I delårsrapporten anges inte om nämnden har vidtagit några åtgärder med anledning av den förväntade måluppfyllelsen

Har nämnden följt upp genomförandet av åtgärdsplaner?	Ej aktuellt	Nämnden har inga åtgärdsplaner
Har nämnden en styrning och uppföljning som säkerställer att verksamheten bedrivs effektivt?	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> Nämnden redovisar volymer. Men volymmåttan är inte relaterad till effektivitet eller produktivitet. De beskriver inte vad som är rimligt att uppnås. Jämförelser med andra kommuner saknas. Nämnden redovisar att behoven ökar och fler av olika personalkategorier måste rekryteras men uppgiften går inte att verifiera. Nämnduppdraget att arbeta med digitalisering indikerar förbättringar men syftet behöver tydliggöras. Uppdraget "Utveckla metoder i rekryteringsarbetet för att kunna säkra tillgången till ställföreträdare" bedöms styra mot effektiv verksamhet. Styrning mot effektiv verksamhet finns i några nämndindikatorer ex. "Utredningstid för inlämnade synpunkter och klagomål" och "Genomsnittligt antal dagar för byte då ställföreträdare begärt sig entledigad". Samverkan kring civil beredskap visar också att arbete med effektivitet pågår. Nämnden prognostiserar ett 0 resultat.
Är resultatet för ekonomin 2024 i överensstämmelse med det prognostiserade resultatet i delårsrapporterna?	Nej	Nämnden prognostiserade både 31 mars och 31 augusti att resultatet skulle bli +/- 0. Resultatet för året visar att nämnden går med ett underskott om -283 tkr. Förklaring till avviken lämnas i verksamhetsberättelsen med hänvisning huvudsakligen till den överenskommelse som hastigt upphörde under våren med Förvaltarenheten. Detta ledde till extra kostnader då man behövde vända sig till dyrare externa professionella ställföreträdare. Detta fanns inte med i delårsrapporten per den 31 augusti.

Systematisk intern kontroll och riskhantering

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	Beslut 2023-10-25 §84. Internkontrollplan är en enskild beslutspunkt. På samma möte beslutades även internbudgeten.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Ja	Av protokollet från 2023-10-25 §84 framgår att det i samband med beslutet om internkontrollplan även tagits fram en reviderad risk- och väsentlighetsanalys men den finns inte dokumenterad i nämndens handlingar. I internkontrollplanen framgår att nämnden identifierat fem delprocesser som särskilt kritiska. Av internkontrollplanen framgår en risk- och konsekvensbedömning för respektive kontrollmoment. I planen har verksamheten delats in i 6 huvudprocesser.
Finns det en beskrivning av organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll?	Ja	I internkontrollplan beskrivs nämndens delaktighet i internkontrollarbetet. Där framgår att hela nämnden är ansvarig för den interna kontrollen, när uppföljning ska ske och vem som är kontrollansvarig. Av planen framgår också att det upprättas en förvaltningsintern förteckning med specificerade aktiviteter kopplade till nämndbeslutad internkontrollplan.
Följer nämnden kommungemensamma anvisningar från kommunstyrelsen och dess förvaltning?	Ja	Enligt kommunens handbok för intern kontroll ska planen innehålla kontrollmoment inom följande områden: <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhet och organisation • Personal • Ekonomi • Administration • Oegentligheter, mutor och jäv Planen följer inte rubrikmässigt handbokens indelning. Planen bedöms innehålla kontroller inom samtliga områden.

Återrapporteras den interna kontrollen löpande?	Delvis	Vi noterar att det av internkontrollplanen framgår att en återrapportering av den interna kontrollen ska ske i samtliga delårsrapporter. Återrapportering av arbetet med intern kontroll görs enbart i delårsrapporten per 31 augusti.
Har nämnden följt upp internkontrollplanen?	Ja	För 2024 års internkontroll följer nämnden inte den mall som kommunen upprättat och som beskrivs i kommunens handbok för internkontroll (vi noterar att nämnden ämnar följa kommunens mallar från och med 2025). Nämndens rapportering kan trots detta bedömas vara i linje med kommunens reglemente. Nämnden följer också upp respektive kontrollmoment i internkontrollrapporten på ett tydligt sätt.
Åtgärdas brister som framkommit av den interna kontrollen?	Ja	Nämnden åtgärdar de brister som framkommer av kontrollen.

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Måluppfyllelse för verksamhetsmål

Granskning av verksamhetsberättelsen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Ja	Nämnden gör bedömningen att 2 av 3 mål uppnås och att 1 mål delvis uppnås. Revisionen gör sammantaget samma bedömning som nämnden.
Har nämnden genomfört de kommunövergripande och nämndspecifika uppdragen?	Nej	Nämnden hänvisar i verksamhetsberättelsen att status på de strategiska utvecklingsuppdragen redovisas i tabell, status på utvecklingsuppdragen lämnas däremot inte. Nämnden lämnar en beskrivning av arbetet med uppdragen i verksamhetsberättelsen. Av beskrivningen bedömer vi att uppdragen är pågående.

Har indikatorerna följts upp?	Ja	Samtliga indikatorer har följts upp. Vi noterar att nämnden har två nämndindikatorer som man bedömt som delvis uppnådda som inte är uppnådda men som överlag pekar mot en positiv trend. För en av indikatorerna " <i>Antal ställföreträdare som tar del av utbildningsinsatser</i> " pekar resultatet i en positiv riktning men man har inte nått målet.
Ger avrapporteringen läsaren (kommunfullmäktige) rimliga förutsättningar att bedöma måluppfyllelsen?	Ja	Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat och effekter samt förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Utifrån hur måluppfyllelsen är formulerad är det svårt att bedöma måluppfyllelsen. Eftersom nämnden inte på förhand angivit vilka resultat, effekter samt andra planerade eller genomförda aktiviteter som ska utföras eller uppnås förutom nämndindikatorerna och det som angivits i verksamhetsplanen. Trots detta bedömer vi att nämnden har gjort tydligt varför man har kommit fram till det resultat man har i sin verksamhetsberättelse.
Har verksamhetsplanen genomförts?	delvis	Nämnden lämnar en uppföljning av verksamhetsplanen. Resultatet av planens aktiviteter framgår av uppföljningen. Status på de strategiska utvecklingsuppgifterna framgår inte heller av uppföljningen.

Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Måluppfyllelse för ekonomi

Granskning av verksamhetsberättelsen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden uppnått budgeten för verksamheterna i internbudgeten?	Ja	Vi noterar att nämnden har en negativ avvikelse om 283 tkr som förklaras. Vi bedömer att budgeten sammantaget uppnås.

Förklaras avvikelser?	Ja	Nämnden förklarar den negativa avvikelsen om 283 tkr. Vi noterar däremot att avvikelsen inte tas upp i delårsrapporten per den 31 augusti och att nämnden kan antas ha haft kännedom om detta i augusti utifrån förklaringen som ges i verksamhetsberättelsen. Vi noterar också att nämnden har ändrat prognosen i oktober.
-----------------------	----	---

Underlag för sammanfattande bedömning

Intern styrningen, uppföljningen och kontroll

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Utifrån frågorna/kriterierna ovan bedöms nämnden sammantaget ha en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

- Nämnden har beslutat om en internbudget och verksamhetsplan som uppfyller kraven enligt reglementet och kommunens budget.
- Nämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur. Vi noterar att någon prognos inte lämnas på de strategiska utvecklingsuppdragen. Nämnden har under året följt upp den interna kontrollplanen, ekonomin och verksamheten enligt kommunstyrelsens anvisningar. Vi noterar att det av internkontrollplanen framgår att en återrapporering av den interna kontrollen ska ske i samtliga delårsrapporter. Återrapporering av arbetet med intern kontroll görs enbart i delårsrapporten per 31 augusti.
- Nämnden har fastställt en internkontrollplan som beskriver åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser.
- Nämndens prognoser i delårsrapporterna har löpande visat på ett nollresultat.
- Vi noterar att nämnden för 2024 redovisar ett underskott på 283 tkr i verksamhetsberättelsen.

Bedömning verksamhet

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Nämnden bedöms inte helt genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

- Status på utvecklingsuppdragen lämnas inte i verksamhetsberättelsen. Samtliga kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdrag är pågående i delårsrapporten per den 31 augusti. Nämnden lämnar en beskrivning av arbetet med de strategiska utvecklingsuppdragen i verksamhetsberättelsen. Av beskrivningen bedömer vi att uppdragen är pågående
- Verksamhetsplanen är genomförd och indikatorerna har följts upp.
- Nämnden gör bedömningen att 2 av 3 mål uppnås och att 1 mål delvis uppnås. Vi delar bedömningen.

Bedömning ekonomi

Har nämnden/styrelsen genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Nämnden bedöms genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Nämnden visar en negativ budgetavvikelse på 283 tkr

Sammanfattande Bedömning

Vår bedömning är att nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?	delvis	Målen har i huvudsak uppnåtts. Någon prognos lämnas inte på de strategiska utvecklings uppdragen. De kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdragen bedöms som pågående
Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?	ja	Nämnden redovisar ett underskott på 283 tkr.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamhet och ekonomi varit tillräcklig?	ja	Nämnden har i allt väsentligt säkerställt en god styrning och kontroll av verksamheten.

Rekommendationer

- Nämnden rekommenderas att i verksamhetsberättelsen redovisa status på de kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdragen

Bilaga Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. Nedan redovisas nämndens prognostiserade måluppfyllelse i delårsrapporten, bedömningen enligt verksamhetsberättelsen och vår bedömning av måluppfyllelsen vid årets slut.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens bedömning 2024.08	Nämndens måluppfyllelse 2024	Vår bedömning
Rättssäker tillsynsverksamhet	Delvis	Uppnås	Uppnås
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens	Uppnås	Delvis	Delvis
Effektiv kommunikation	Delvis	Uppnås	Uppnås